

NOTA INFORMATIVĂ
privind starea actuală a relațiilor comercial-economice
între Republica Moldova și Republica Populară Chineză

Cadrul juridic.

Cadrul juridic bilateral include **61 acorduri** semnate în domenii precum: colaborarea comercial - economică, protecția reciprocă a investițiilor, evitarea dublei impuneri pe impozitele pe venit și pe capital, serviciile aeriene, domeniul consular, tineret, învățământ, turism, sănătate, cultură etc.

Printre principalele Acorduri cu caracter economic se enumeră:

- Acordul comercial-economic dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze (semnat la Chișinău, 18.01.92);
- Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze cu privire la stimularea și protejarea reciprocă a investițiilor (semnat la Beijing, 06.11.92);
- Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit (semnat la Beijing, 07.06.2000);
- *Acordul de Comerț Liber între Republica Moldova și Republica Populară Chineză – în proces de negociere.*

Comisia interguvernamentală.

Cea de a VIII-a Sesiune a Comisiei interguvernamentale moldo-chineze pentru colaborare comercial-economică a avut loc pe data de 1-2 decembrie 2017, la Chișinău.

Cea de-a IX-a sesiune a Comisiei interguvernamentale moldo-chineze pentru colaborare comercial-economică, urmează să se desfășoare la invitația părții chineze.

Relațiile investiționale.

Conform datelor oficiale ale ASP, pe teritoriul Republicii Moldova activează **81 de companii cu capital chinez**, capitalul investit fiind în valoare de aproape **127,708 mln lei**. După valoarea capitalului investit, China se află pe locul 17 printre principalii investitori ai RM

Principalele **domenii de interes** pentru investitorii chinezi sunt: *sectorul agricol, infrastructură, industriei farmaceutice și biomedicină, IT, inteligența artificială și tehnologiile lingvistice, industria grea și producerea mașinilor industriale, turism.*

Comerțul bilateral (anexa nr. 1).

Volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Republica Populară Chineză a înregistrat **în perioada ianuarie-mai 2021, suma de 320,05 mil. dolari SUA**. Comparativ cu aceeași perioadă a anului 2020 volumul comerțului exterior a crescut cu **48,85%**.

După valoarea volumului schimburilor comerciale înregistrat în perioada analizată, China se clasează pe **locul 4** printre principalii parteneri comerciali ai Republicii Moldova la nivel mondial, cu o **pondere de 8,46%** din volumul comerțului total.

Sold – 309,322 mil. dolari SUA în favoarea Chinei.

Exportul de mărfuri realizat pe parcursul perioadei ianuarie-mai 2021 a înregistrat suma de **5,363 mil. dolari SUA**. Comparativ cu aceeași perioadă a anului 2020, volumul exportului a crescut cu **26,67%**.

Importul de mărfuri efectuat **pe parcursul perioadei de referință** din China în Republica Moldova a însumat **314,686 mil. dolari SUA**, înregistrând astfel o **creștere cu 49,30%** față de aceeași perioadă a anului precedent.

Volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Republica Populară Chineză a înregistrat **pe parcursul anului 2020**, suma de **658,456 mil. dolari SUA**. Comparativ cu anul 2019, volumul comerțului bilateral a crescut cu **6,25%**.

După valoarea volumului schimburilor comerciale înregistrat în perioada analizată, China se clasează pe **locul 4** printre principalii parteneri comerciali ai Republicii Moldova la nivel mondial, cu o **pondere de 8,33%** din volumul comerțului total.

Sold – 633,479 mil. dolari SUA în favoarea Chinei.

Exportul de mărfuri realizat pe parcursul anului 2020 a înregistrat suma de **12,48 mil. dolari SUA**. Comparativ cu anul 2019, volumul exportului a înregistrat o **descreștere cu 28,31%**.

Importul de mărfuri efectuat pe parcursul anului 2020 din China în Republica Moldova a însumat **645,967 mil. dolari SUA**, înregistrând astfel o **creștere cu 7,25%** față de anul anterior.

**Evoluția schimburilor comerciale
între Republica Moldova și Republica Populară Chineză
în perioada ianuarie-martie 2021**

mii USD

	<i>Ianuarie-mai 2020</i>	<i>Ianuarie – mai 2021</i>	<i>Dinamica, 2021/2020</i>
Total	215,006.36	320,050.58	+48,85
Export	4,234.51	5,363.90	+26,67
Import	210,771.85	314,686.67	+49,30
Sold	-206,537.34	-309,322.77	

Volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Republica Populară Chineză a înregistrat **în perioada ianuarie-mai 2021**, suma de **320,05 mil. dolari SUA**. Comparativ cu aceeași perioadă a anului 2020 volumul comerțului exterior a crescut cu **48,85%**.

După valoarea volumului schimburilor comerciale înregistrat în perioada analizată, China se clasează pe **locul 4** printre principalii parteneri comerciali ai Republicii Moldova la nivel mondial, cu o **pondere de 8,46%** din volumul comerțului total.

Sold – 309,322 mil. dolari SUA în favoarea Chinei.

Exportul de mărfuri realizat pe parcursul perioadei ianuarie-mai 2021 a înregistrat suma de **5,363 mil. dolari SUA**. Comparativ cu aceeași perioadă a anului 2020, volumul exportului a crescut cu **26,67%**.

Importul de mărfuri efectuat pe parcursul perioadei de referință din China în Republica Moldova a însumat **314,686 mil. dolari SUA**, înregistrând astfel o **creștere cu 49,30%** față de aceeași perioadă a anului precedent.

**Evoluția schimburilor comerciale
între Moldova și Republica Populară Chineză în anul 2020**

mil. USD

	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>Dinamica, 2019/2018, %</i>	<i>Dinamica, 2020/2019, %</i>
Total	524 383,77	619 064,05	619 670,31	658 456,05	+0,09	+6,25
Export	19 003,81	18 780,16	17 421,87	12 488,36	-7,23	-28,31
Import	505 379,96	600 283,89	602 248,43	645 967,69	+0,32	+7,25
Sold	-486 376,15	-581 503,72	-584 826,56	-633 479,33		

Volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Republica Populară Chineză a înregistrat **pe parcursul anului 2020**, suma de **658,456 mil. dolari SUA**. Comparativ cu anul 2019, volumul comerțului bilateral a crescut cu **6,25%**.

După valoarea volumului schimburilor comerciale înregistrat în perioada analizată, China se clasează pe **locul 4** printre principalii parteneri comerciali ai Republicii Moldova la nivel mondial, cu o **pondere de 8,33%** din volumul comerțului total.

Sold – 633,479 mil. dolari SUA în favoarea Chinei.

Exportul de mărfuri realizat pe parcursul anului 2020 a înregistrat suma de **12,48 mil. dolari SUA**. Comparativ cu anul 2019, volumul exportului a înregistrat o **descreștere cu 28,31%**.

Importul de mărfuri efectuat pe parcursul anului 2020 din China în Republica Moldova a însumat **645,967 mil. dolari SUA**, înregistrând astfel o **creștere cu 7,25%** față de anul anterior.

Principale mărfuri exportate (mii dolari SUA):

NM	Mărfuri exportate	2019	2020	Dinamica 2020/2019, %	Cota din totalul exporturilor, %
	Export total	17,421.87	12,488.36	-28,31	100
2204	Vinuri din struguri proaspeti, inclusiv vinurile imbogatite cu alcool; musturi de struguri, altele decit cele de la pozitia 2009:	12,513.46	8,971.85	-28.30	71.84
2202	Ape, inclusiv ape minerale si ape gazeificate, care contin zahar sau alti indulcitori sau aromatizate si alte bauturi nealcoolice, cu exceptia sucurilor de fructe sau de legume de la pozitia 2009:	824.93	596.04	-27.74	4.77
8536	Aparatura pentru comutarea, taierea, protectia, bransarea, racordarea sau conectarea circuitelor electrice (de exemplu intrerupatoare, comutatoare, relee, sigurante, regulatoare de unda, fise, prize de curent, dulii pentru lampi si alti conectori, cutii de jonctiune), pentru o tensiune de maximum 1 000 volti; conectori pentru fibre optice, fascicole sau cabluri de fibre optice:	824.85	518.30	-37.16	4.15
9406	Constructii prefabricate:	729.40	517.98	-28.98	4.14
2203	Bere fabricata din malt:	202.34	508.77	+151.44	4.07
2208	Alcool etilic nedenaturat cu titru alcoolic volumic sub 80 % vol; distilate, rachiuri, lichioruri si alte bauturi spirtoase:	622.55	290.02	-53.41	2.32
8516	Incalzitoare de apa, instantanee sau cu stocare si termoplonjoare electrice; aparate electrice pentru incalzirea incaperilor, a solului sau pentru utilizari similare; aparate electrotermice pentru coafura (de	0.00	214.77	+100	1.71

	exemplu, uscatoare de par, casti pentru coafura, ondulate) sau pentru uscarea miinilor; fiare electrice de calcat; alte aparate electrotermice pentru uz casnic; rezistente incalzitoare, altele decit cele de la pozitia 8545:				
9014	Busole, inclusiv compasuri de navigatie; alte instrumente si aparate de navigatie:	0.00	201.76	+100	1.61
3923	Articole de transport sau de ambalare din materiale plastice; busoane, dopuri, capace, capsule si alte dispozitive de inchidere, din materiale plastice:	126.47	146.79	+16.06	1.17
6307	Alte articole confectionate, inclusiv tipare de imbracaminte:	0.00	112.08	+100	0.89

Principale mărfuri importate (mii dolari SUA):

NM	Mărfuri importate	2019	2020	Dinamica 2019/2018, %	Cota din totalul importurilor %
	Import total	602,248.43	645,967.69	+7.25	100
8517	Aparate telefonice pentru beneficiari, inclusiv telefoanele pentru reseaua de telefonie mobila si pentru alte retele fara fir; alte aparate pentru transmisia sau receptia vocii, a imaginii sau a altor date, inclusiv aparatele pentru comunicatie, in retele cu sau fara fir (cum ar fi o retea locala sau o retea de mare suprafata), altele decit aparatele de transmisie sau receptie de la pozitiile 8443, 8525, 8527 sau 8528:	55,071.66	70,447.48	+27.91	10.90
8471	Masini automate de prelucrare a datelor si unitati ale acestora; cititoare magnetice sau optice, masini pentru transpunerea datelor pe suport sub forma codificata si masini de prelucrare a acestor date, nedenumite si necuprinse in alta parte:	24,992.07	33,496.13	+34.02	5.18
8528	Monitoare si proiectoare, care nu incorporeaza un aparat receptor de televiziune; aparate receptoare de televiziune chiar incorporind un aparat receptor de radiodifuziune sau un aparat de inregistrare sau de reproducere a sunetului sau a imaginilor:	17,668.47	17,512.89	-0.88	2.71

9405	Aparate de iluminat (inclusiv proiectoarele) si partile lor, nedenumite si necuprinse in alta parte; lampi pentru reclame luminoase, insemne luminoase, placi indicatoare luminoase si articole similare, care au o sursa de lumina permanenta, fixa, si parti ale acestora, nedenumite si necuprinse in alta parte:	11,827.72	13,474.10	+13.91	2.08
4011	Anvelope pneumatice noi, din cauciuc:	10,909.66	12,190.13	+11.73	1.88
9503	Triciclete, trotinete, automobile cu pedale si jucarii similare cu roti; landouri si carucioare pentru papusi; papusi; alte jucarii; minimodele si modele similare pentru divertisment, animate sau nu; jocuri enigmatice (puzzle) de orice fel:	3,970.83	11,936.55	+3 ori	1.84
8516	Incalzitoare de apa, instantanee sau cu stocare si termoplonjoare electrice; aparate electrice pentru incalzirea incaperilor, a solului sau pentru utilizari similare; aparate electrotermice pentru coafura (de exemplu, uscatoare de par, casti pentru coafura, ondulate) sau pentru uscarea miinilor; fiare electrice de calcat; alte aparate electrotermice pentru uz casnic; rezistente incalzitoare, altele decit cele de la pozitia 8545:	10,054.90	10,089.48	+0.34	1.56
8467	Unelte pneumatice, hidraulice sau cu motor (electric sau neelectric) incorporat, pentru utilizare manuala:	6,256.94	9,250.78	+47.84	1.43
6307	Alte articole confectionate, inclusiv tipare de imbracaminte:	1,115.15	8,951.47	+8 ori	1.38
8708	Parti si accesorii de autovehicule de la pozitiile 8701 – 8705:	8,060.36	8,799.71	+9.17	1.36